

ADVIES Sectorraad Kunsten en Erfgoed

23 maart 2015

Advies over de wijziging van het Kunstendecreet

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed van de SARC brengt op vraag van de heer Jan Peumans, voorzitter van het Vlaams Parlement, advies uit bij het voorstel van decreet houdende wijziging van het Kunstendecreet van 13 december 2013.

Situering

De evaluatie van het Kunstendecreet resulteerde in september 2013 in een voorstel van decreet houdende de ondersteuning van de professionele kunsten. Het voorstel van decreet, ingediend door de heer Paul Delva, mevrouw Yamila Idrissi en de heren Marius Meremans, Bart Caron, Johan Verstreken, Philippe Decoene en Wilfried Vandaele, werd in het Vlaams Parlement uitgebreid besproken (o.a. tijdens een gedachtewisseling met de Sectorraad Kunsten en Erfgoed op 17 oktober 2013) en geamendeerd. Op 4 december 2013 werd het voorstel van decreet door het Vlaams Parlement aangenomen tijdens de plenaire vergadering. Op 13 december 2013 werd het decreet bekrachtigd door de Vlaamse Regering. Het bijhorende uitvoeringsbesluit werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 9 mei 2014.

Op 25 februari 2015 dienden Jean-Jacques De Gucht, Marius Meremans, Caroline Bastiaens, Yamila Idrissi en Bart Caron in het Vlaams Parlement een voorstel van decreet houdende wijziging van het Kunstendecreet in. Het decreet heeft als doelstelling een aantal onnauwkeurigheden die in het decreet zijn geslopen te corrigeren. Enkele andere wijzigingen vloeien voort uit te verwachten praktische problemen die werden gesignaleerd bij het voorbereiden van de eerste uitvoering van het decreet.

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen zijn:

- Er wordt expliciet bepaald dat het protocol van kracht is voor de duur van de legislatuur, en dat de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) hier slechts tot 31 december 2016 partij in is.
- Subsidies aan kunstenaars kunnen geheel of gedeeltelijk worden uitbetaald aan een door de kunstenaar aan te wijzen rechtspersoon.
- De Vlaamse Regering mag bij aanvang van elk werkingsjaar de werkingssubsidies aanpassen ter financiering van de extra personeelsuitgaven die voortvloeien uit de stijging van het indexcijfer (binnen de perken van de goedgekeurde kredieten).

- Een rechtspersoon moet niet langer drie jaar professioneel actief zijn in de kunstensector. Er moet wel drie jaar professionele activiteit in de kunstensector kunnen worden aangetoond door (het merendeel van) de initiatiefnemers.
- Het verhaalrecht zal enkel nog gelden voor aanvragers die een negatief voorlopig voorstel van beslissing ontvangen. Aanvragers met een positief voorlopig voorstel van beslissing kunnen wel nog een schriftelijke reactie op de adviezen indienen (m.a.w. voor hen wordt het repliekrecht opnieuw ingevoerd).
- De beoordeling van aanvragen voor residentietoelagen zal niet door een beoordelingscommissie gebeuren, maar door de door de Vlaamse Gemeenschap aangewezen dienst.
- Er wordt een regeling voorzien voor het Vlaams Architectuur Instituut (VAi) in de periode 2015-2016. Door een vergetelheid heeft het instituut in het huidige decreet geen decretale grond voor zijn subsidiëring.

Daarnaast zijn er ook een reeks technische correcties zoals foute verwijzingen, al dan niet als gevolg van andere wijzigingen in het voorstel van decreet (vb. in artikel 52, artikel 88, artikel 90 en artikel 133).

Advies

Het merendeel van de aanpassingen in het voorstel van decreet zijn van technische, legistische aard of zijn rechtzettingen van kleine mankementen aan het Kunstendecreet. Dit zijn bijvoorbeeld de vermelding dat de VVP slechts tot 31 december 2016 partij is in het protocol, het mogelijk maken van uitbetaling van subsidies aan kunstenaars aan een door hen aangeduide rechtspersoon, de regeling voor het VAI en diverse artikelverwijzingen. Deze ingrepen zijn zonder meer verbeteringen.

Dat een rechtspersoon niet langer drie jaar professioneel actief moet zijn in de kunstensector (enkel de (meeste) initiatiefnemers) en dat beoordeling van residentietoelagen door de administratie zal gebeuren, zijn eveneens gunstige aanpassingen. Beide zorgen voor een flexibeler Kunstendecreet dat beter kan inspelen op de noden van de sector.

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed heeft geen bezwaar om het verhaalrecht te beperken tot organisaties die een negatief voorlopig voorstel van beslissing ontvingen. Het is daarbij een goede zaak dat het repliekrecht opnieuw wordt ingevoerd voor zij die een positief voorlopig voorstel van beslissing ontvingen. Hierdoor kunnen de verhaalcommissie en de beoordelingscommissies die de herbeoordeling moeten uitvoeren zich focussen op organisaties voor wie het verhaalrecht een wezenlijk verschil kan betekenen.

De sectorraad is het wel niet eens met de aangehaalde mogelijke 'ongewenste effecten' van het verhaalrecht die in de toelichting worden aangehaald. Het verhaalrecht is geen 'second opinion', maar een verhaal tegen de procedure. Het Kunstendecreet stelt namelijk: *"het verhaal bevat de nodige elementen waaruit zou blijken dat het beoordelingsproces niet zorgvuldig is gebeurd"* (art. 45, §5). Indien een verhaal ontvankelijk wordt verklaard betekent dit dus dat de verhaalcommissie procedurefouten heeft vastgesteld, waardoor het eerste advies in principe zou moeten vervallen.

Het is belangrijk dat dit voor iedereen, zowel aanvragers als beoordelaars, duidelijk is zodat het verhaalrecht niet wordt uitgehoud door een foutieve invulling ervan. In de toelichting bij de

procedure en in de beoordeling van de ontvankelijkheid van het verhaal moet duidelijk gesteld worden dat het verhaal betrekking heeft op mogelijke fouten in de gevolgde procedure en methodiek.

Het opnieuw invoeren van het principe van indexering van de werkingssubsidies voor organisaties en kunstinstellingen ten slotte, wordt in de artikelen 4 en 10 van het voorstel van decreet vrijblijvend geformuleerd. De sectorraad begrijpt dat indexering binnen de perken van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde kredieten moet gebeuren, maar vraagt om de artikelen te herformuleren zodat de Vlaamse Regering de werkingssubsidies niet jaarlijks *mag* maar *moet* aanpassen indien de spilindex overschreden werd – en de begroting het toelaat. Zoals in de toelichting bij het voorstel van decreet wordt gesteld, is indexering noodzakelijk om de werking van deze organisaties te garanderen.

Conclusie:

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed gaat akkoord met het voorstel van decreet en de daarin opgenomen wijzigingen. De aanpassingen gaan uit van het behoud van alle principes van het Kunstendecreet. De sectorraad vraagt wel om toe te zien op een correcte invulling van het verhaalrecht en om het principe van indexering – indien passend binnen de begroting – dwingend te maken.

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,

Heidi De Nijn, voorzitter
Herman Baeten, ondervoorzitter
Lieselotte Moortgat, secretaris